

ÄLGJAKT

PREMIÄRHUNDEN – EN SANNSAGA

När den allra första jakthunden hämtas drömmar nog alla om att det lilla valpknytet ska bli en stjärna i skogen. Långt ifrån alla drömmar slår in. Men David Sundells första hund blev bättre än vad han någonsin kunnat drömma om.»

TEXT & FOTO OLLE OLSSON

Tönsen,
Hälsingland

”Det är alltid en stor klump i magen när man ska släppa Leo. Men peppar, peppar har det inte hänt någonting, än ...”

Sin vana trogen har han haft filmkameran uppsatt. Jakten är viktig för David – så även dokumentationen.

Alghunden Leo är så nära man kan komma en sagohund. Sju år fyllda och är frisk som en nötkärna, har aldrig missat en jakt dag, är klok nog att kunna bryta en jakt när älgarna skenar och det är skjutet många älgar för honom.

– Många älgar har det blivit för honom och ungefär hälften av dem har fällts på ståndskall, berättar David Sundell samtidigt som han sätter sändarhalsbanden på sin guldklimp.

Det är dags för älgjakt intill byn Tönsen strax söder om Kilafors i Bollnäs kommun. Här finns det rätt gott om älg, men sedan länge tyvärr även på tok för mycket varg.

– Det är alltid en stor klump i magen när man ska släppa Leo. Men peppar, peppar har det inte hänt någonting, än så länge, konstaterar David torrt.

Det här är tyvärr vardag för tusentals jägare i Mellansverige, men löshundsjakten betyder för mycket för att

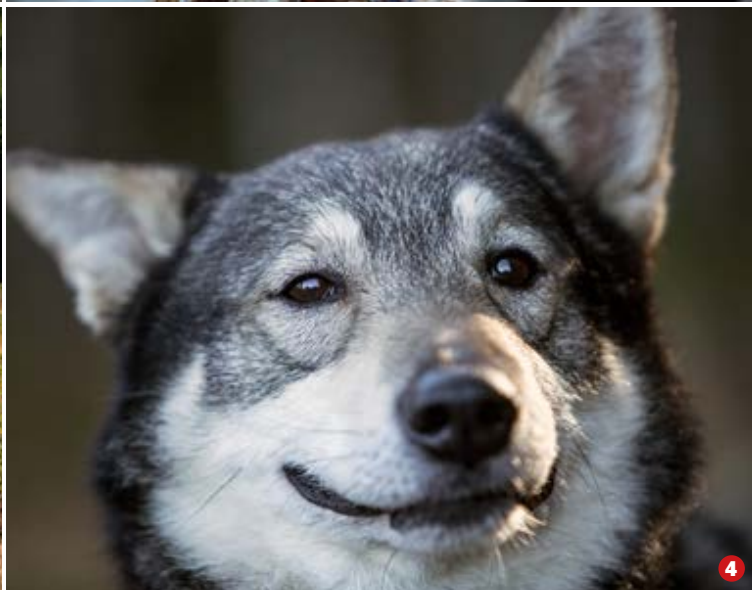
jägarna bara ska ge upp. Därför är Leo snart loss och det tar några minuter för honom att göra klart en omsorgsfull morgonritual, sedan bär det iväg på sök in i en ung tallskog.

David går sakta efter, mot den ganska friska sydvästliga vinden. Efter några minuters promenad har skogen både glesnat och åldrats. Utsikten är magnifik när solen går upp över Hälsinglands blånande berg och det är gott att leva.

Mindre såtar

Med två passkyttar och en hundförare är älgjakten uppbyggd på mindre såtar och en hund som har förmågan att ställa älg. Och gärna även släppa älgar som inte vill stå.

– Leo är perfekt för min jakt. Han jobbar stenhårt för att få älgarna att stå. Lyckas han inte hänger han på i några kilometer, sedan släpper han och kommer tillbaka, viskar David samtidigt som en färggrann regnbåge visar sig i morgonens första solstrålar.

”Jag är glad att Leo ger sig om älgarna går på långskjuts. Då får vi i stället nya chanser och jag slipper sitta och vänta.”

– Jag är glad att Leo ger sig om älgarna går på långskjuts. Då får vi i stället nya chanser och jag slipper sitta i bilen och vänta på en hund som jagar på egen hand, fortsätter han.

Leo kommer tillbaka efter sin första söktur. Tittar glatt på sin husse och fortsätter ut på nästa sväng. Vi går sakta efter ner för berget.

Men hur kom det sig då att det var just Leo som blev hans första hund den där dagen för sju år sedan?

– Jag var väldigt inne på björnjakt på den tiden, och jag hade kamrater som hade duktiga laikor på björn. När en kompis berättade att han skulle köpa en blandning mellan jämte och laika ringde jag upp uppfödaren. Det fanns valpar kvar och det blev affär.

Leo blev inte någon stjärna på björn men för ett par år sedan sköt David ändå en björn på ståndsfall för honom. Men det är främst älg som hunden vill jaga.

– I dag är jag glad för det. Älgjakten är nummer ett för mig numera och det är det här jag vill hålla på med.

Minuterna staplas på varandra, Leo förblir borta och en snabbkoll på hundpejlen visar att hunden är drygt en kilometer ifrån oss.

Gör en metkrok

– Nu spårar han nog älg, säger David hoppfullt.

Tack vare pejlen ser vi att Leo gör som en metkrok. Sedan blir det stilla – och skallindikatorn markerar för skall.

– Ståndsfall i upptaget, nu är det bara att se upp, väser David i jaktradion till sina två jaktkamrater.

Vi går med bestämda steg mot ståndet och till sist står vi vid en hyggeskant. Leos intensiva skall hörs inifrån en tät myr på andra sidan hygget. Vi bestämmer oss för att runda hygget och försöka komma in på ståndet. Ansmygningen »

1. Via pejlen följer David Sundell älgkunden Leos framfart i älgskogen.

2. Varför smakar egentligen mat lagad i skogen bättre?

3. David och Leo på väg.

4. Älgkunden Leo har överträffat förväntningarna.

”Bara några hundra meter bort får Leo fast älgen och åter dånar ståndskallet.”

är svår i de torra markerna. Men eftersom Leo inte snålar på skullgivningen är det enklare att smyga in på ståndet och vi är även hjälpta av den friska vinden.

Snart är vi bara 40 meter från ståndet. Men som brukligt står älgen inne i det tätaste av täta, en kolbotten på en tät myr.

25 meter från hund och älg går ekipaget loss.

– Jag såg skymten av älgen när den stack. Vinden snurrade här inne. Den kände oss nog, konstaterade David besviket.

Men bara några hundra meter bort får Leo fast älgen och åter dånar ståndskallet. En ny ansmygning med samma resultat. Älgen står på nytt i tätskog och vi ser en skymt av den när den åter går loss.

Vänder tillbaka från grannmarken

Den här gången får Leo fast älgen dryga kilometern ifrån oss, men tyvärr står det inne på grannmarken, utom hörhåll. Besviket går vi mot rågången och förbannar vår otur. David gör en snabbkoll på pejlen och utbrister:

– Det har gått loss och kommer rakt emot oss.

Han hinner inte säga mer innan älgen, en skaplig tjur, kommer över ett krön. Rakt emot oss. Jägare och vilt ser varandra samtidigt och älgturen kastar omedelbart tillbaka i sina egna spår och försvinner ifrån oss.

– Det är inte meningen att det ska gå bra i dag, suckar David.

Leo hänger naturligtvis på. Men den här gången lyckas han inte ställa om tjuren och efter några kilometers sken ser vi på pejlen att han är på väg tillbaka. 20 minuter senare är han framme hos oss.

– Han har alltid hög fart i återgången. Det gillar jag för då kan vi få flera chanser under en jakt dag, säger David.

Efter snabbfika bestämmer sig det lilla jaktlaget för att testa ännu en liten såte. För det är ändå så att få älgar skjuts från kökssoffan.

Det blir bara varmare och även vinden tilltar allt mer. Inget upptag och omsider hör en av passkyttarna av sig på jaktradion. Leo har kommit fram till honom – och han verkar trött.

Nytt upptag

– Det var tomt den här gången då, konstaterar David.

Men plötsligt hörs ett upptag. Snabbt övergår det i gångstånd, som går rakt ifrån oss.

– Han tog upp bakom ryggen på mig, på andra sidan grusvägen utanför såten, viskar passkytten på radion.

Han bestämmer sig för att ta nytt pass och lommar iväg. Vi går upp på grusvägen och avvaktar. Hela tiden hörs Leos taktfasta stämma i lugnt gångstånd, det har vinklat 90 grader och går nu framför oss några hundra meter in i skogen, parallellt med vägen.

– Det kan vända, hoppas David.

I långsamt gångstånd kom kon och tjurkalven. Kalven kom först och till sist kunde David Sundell enkelt skjuta ännu en älg för sin Leo.

JÄGARE OCH FILMARE

David Sundell bor i Alfta i Hälsingland men kommer från Pauträsk i Västerbotten. Kopplingen till hembygden är stark, jaktmarkerna finns kvar i norr och varje år återvänder David och jagar älg. Förutom jakten är filmandet ett stort intresse.

Vi formas av arv och miljö och det är naturligtvis ingen slump att David Sundell gått i fadern Astors fotspår som både jägare och filmare.

- Min far är både jägare och filmare och med åren har filmandet blivit ett lika stort nöje för mig som själva jakten. Att fånga jaktsituationerna på film är en svår utmaning, konstaterar David.

Från början hade han bara en bösskamera monterad under jakten. Tanken var att dokumentera den egna jakten för att kunna återuppleva en del av det han varit med om i skogen.

Men till sist var materialet så bra och omfattande att David släppte filmen *Absolut älgjakt*, som handlar om löshunds jakt på älg.

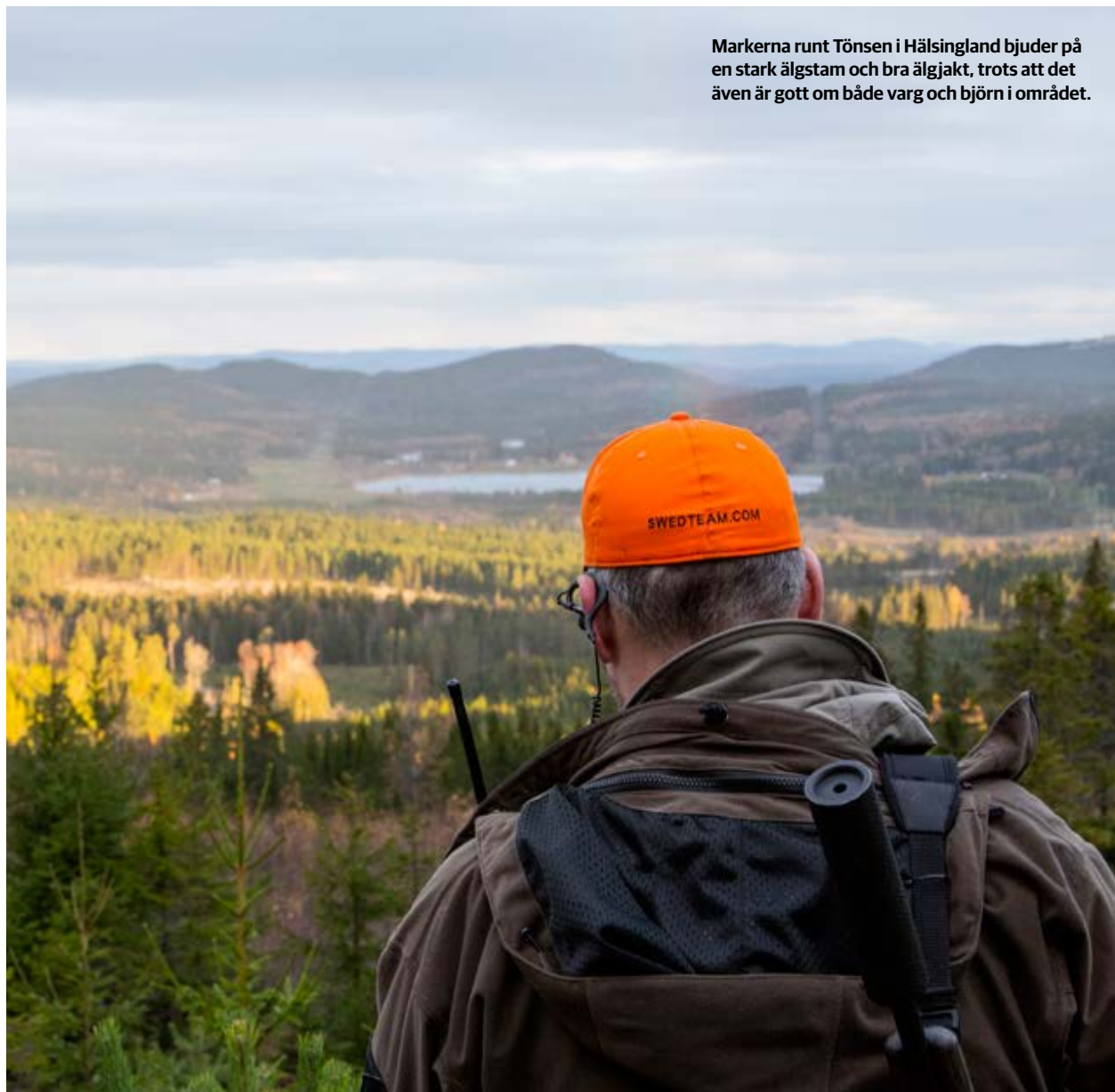
Numera bär han nästan alltid med en filmkamera på trebent stativ under jakten och ofta sitter det dessutom en filmkamera monterad på bössan.

- Kvaliteten blir så mycket bättre och nu har det nästan gått så långt att jag inte skjuter om inte filmläget varit det rätta. Det har gett min jakt en ny dimension.

David har hittills gett ut filmen *Absolut Älgjakt (1 & 2)*, och räknar med fler filmer från honom.

Se klipp från
nya filmen

Markerna runt Tönsen i Hälsingland bjuder på en stark älgstam och bra älgjakt, trots att det även är gott om både varg och björn i området.

”Tjurkalven står nästan helt stilla och skottet är precis så enkelt som man vill ha det.”

Och den här gången är det precis vad som händer. Sakta, sakta kommer det tillbaka mot oss.

- Vi försöker genskjuta dem, säger David.

Vi går 100 meter från vägen, in i ett äldre granskogsskifte med ung tallskog på båda sidorna. Det ser ut som ett givet pass och Leos skall dundrar allt närmare.

Perfekt skottläge

Till sist börjar vi också skymta älgarna, ko med kalv. Kalven går först och styr oroligt allt närmare oss. Först 70 meter ifrån oss, sedan 50 meter och till sist bara 25 meter. Där öppnar sig en lucka. Tjurkalven står nästan helt stilla och skottet är precis så enkelt som man vill ha det. Efter en 20-metersrusning tippas kalven på ända.

Kon tvärkastar tillbaka och Leo hänger på. David repeterar nöjt i en ny patron.

- Det här med jakt är helt otroligt. Den här dagen var ju över, och när han fick tag på älg var vi inte riktigt med i matchen. Men ändå går det så här. Vilken grej, utbrister David nöjt.

Sin vana trogen har han haft filmkameran uppsatt. Och framme vid kalven gör han en kort prata. Jakten är viktigt för David - så även dokumentationen.

Med van hand vänder han upp kalven på rygg och passar den. Redan efter några minuter är arbetet över. Snart är de båda jaktkamraterna framme - och även Leo som släppt den skenande kon sluter upp och får sin välförtjänta belöning.

Med gemensamma krafter drar vi den välväxta tjurkalven till vägen.

Ännu en jakttag kan summeras. Ännu en dag där sago-hunden Leo levererat på högsta nivå! ☛